

praktisk taget en Given efter for Tendenser i Arbejderkredse, som der i Virkeligheden intet vindes ved at lefle for. Jeg er ogsaa overbevist om, at lige saa sikkert som Arbejderne i alle mulige andre Forhold kan vise deres Repræsentanter den største Tillid, betro dem Afgørelsen af overordentlig vigtige Spørgsmaal, lige saa vel vil de Arbejdere — og det er dog Gud ske Lov den store, store Kreds af danske Arbejdere —, som er interesserede i Arbejdsro og i, at Produktionen trives, være villige til paa dette Omraade at forsyne deres Tilidsmænd med Mandat.

Saa spørger det ærede Medlem Hr. Lundberg, om man virkelig tror det muligt, at hindre Arbejderne i at begrænse Mandatet. Ja, det er jo muligt, man ikke kan det, men jeg skulde dog tro, at Arbejderne i dette Forhold, som saa vidt mig bekendt i alle andre Forhold, vil vise sig lovlydige og ikke paa Forligsinstitutionens Spørgsmaal om, hvorvidt de møder med Mandat, som ikke er begrænset, svare i Strid med, hvad der faktisk er Tilfældet, og derfor tror jeg ikke, at man skal nære nogen som helst Ængstelse i denne Henseende.

Jeg skal ikke her komme ind paa en Debat om Arbejdsløshedens Aarsager. Naar man har villet paastaa — det gjaldt ogsaa den sidste ærede Taler, det ærede Medlem Hr. P. Munch —, at jeg har søgt Arbejdsløshedens Aarsag udelukkende i Overenskomster, som Tiden er løbet fra, og som Erhvervene ikke kan bære, saa er dette jo ikke rigtigt; jeg har sagt, at Arbejdsløshedens Aarsager er mangfoldige, men jeg har peget paa den Maade, hvorpaa Overenskomsterne tilvejebringes, som en af Hovedaarsagerne til Arbejdsløsheden. Nu hævder det ærede Medlem Hr. Lundberg, at Arbejdsløsheden er en Krigsfølge, og deri er jeg ikke uenig med ham.

Saaledes som Produktionen nu en Gang er organiseret, er Konsekvensen indenfor mange industrielle Omraader den industrielle Reservearme, derom er der ingen Tvivl, og derfor vil vi faa — rettende sig efter de forskellige Industriers særlige Produktionsforhold og den større eller mindre Sæsonkarakter — en varierende, men dog i sine Hovedtræk konstant Arbejdsløshed fra Aar til Aar. Men det at overvinde denne ved en bedre Tilrettelægning af Produktionen er en Opgave, som er helt forskellig fra den, som vi i disse Tider maa beskæftige os med: Imødegaaelse af den ekstraordi-

nære og voksende Arbejdsløshed, som de senere Aar gentagende har udvist, og som vi nu for Tiden lever lige midt i. Det er et Fænomen, som er en Krigsfølge, deri har det ærede Medlem Ret; det er nemlig Følgen af, at man tror, at hvad man vandt i Krigsperioden, gennem de Ødelæggelser, som den førte med sig, eller dog gennem de Krav til Produktionen, som den maatte stille for at kunne opnaa sine Formaal, at man tror; at alt dette, som derigennem blev vundet, er evigt Eje, at det er noget, man har Krav paa at bibeholde uanset den Ændring i hele den økonomiske Tilstand, som siden da er indtraadt, uden Hensyn til de store, tabte Markeder, uden Hensyn til den ringe Efterspørgsel efter europæisk Produktion, som deraf følger, og uden Hensyn til, at vi den Dag i Dag som i de Tider, der svandt, er undergivet Tilbudets og Efterspørgselsens afgørende Lov. Saa længe man fra begge Sider nærer saadanne Opfattelser, føres vi dybere og dybere ud i Uføret, som ogsaa Arbejdsløsheden, som jeg har sagt, er det mest uforkastelige Vidnesbyrd om, der kan præsteres. Derfor tror jeg, at man — og jeg har tilladt mig at sige det mange Gange offentligt — til begge Sider skulde erkende, at vi maa indrette os paa det Grundlag, som Tiden giver, vi maa tage dens Kaar, der er ingen Vej udenom.

Og naar nu det ærede Medlem Hr. P. Munch siger, at det ikke er Lønsørgsmaalet, der bereder Vanskeligheder, det er Ordningen af selve Fordelingen, der lader tilbage at ønske, vil jeg sige, at saa maa man vel søge Aarsagen begge Steder. Men hvis vi indenfor det europæiske Produktionsomraade lønmæssigt gennemsnitligt ligger væsentligt over de Lønvilkaar, hvorunder vore Konkurrenter i oversøiske Lande virker, er det indlysende, at det bereder os ganske overordentlig store Vanskeligheder. Jeg vil gøre opmærksom paa, at selv om Lønmomentet indenfor Produktionen paa næsten alle Produktionsomraader er af ganske overordentlig meget større Betydning, end man i Almindelighed regner med — hvor mange Gange har vi ikke i denne Sal hørt, at Arbejdslønnen for et Par Sko slet ingen Rolle spiller; selv om man kunde gaa en 20—30 pCt. ned, kunde det kun betyde nogle faa Øre pr. Støvle, og det kunde ikke gøre den danske Skotøjsindustri mere konkurrencedygtig, at man gik de faa Øre ned —, glemmer man, at man, naar man vil undersøge Lønnens Indflydelse paa Pro-